

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Cojocari Constantin în numele inculpatului Cheptine Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 iunie 2021, în cauza penală în privința lui

*Cheptine Vitalie XXXXX,
născut la XXXXX, originar și
domiciliat în XXXXX*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 04.08.2020 – 18.11.2020;

Instanța de apel: 09.12.2020 – 03.06.2021;

Instanța de recurs: 29.07.2021 – 10.11.2021.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința sentința Judecătorei Chișinău din 18 noiembrie 2020, cauza fiind judecată în procedura prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul *Cheptine Vitalie XXXXX*, a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, ce constituie 25 000 (douăzeci și cinci mii) lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de partea civilă Panainte Elena, în partea reparării prejudiciului material și moral și s-a încasat din contul lui Cheptine Vitalie, în beneficiul părții vătămate Panainte Elena, suma de 1 500 (una mie cinci sute) lei, suportate în legătură cu asigurarea asistenței juridice calificate. S-a încasat din contul lui Cheptine Vitalie, în beneficiul părții vătămate Panainte Elena, suma de 20

000 (douăzeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest acțiunea civilă, înaintată de Panainte Elena, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța în ordinea procedurii civile.

S-a încasat din contul lui Cheptine Vitalie, cheltuielile judiciare în sumă de 320 (trei sute douăzeci) lei, pentru efectuarea raportului de expertiză medico-legală.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *în fapt*, a constatat că Cheptine Vitalie XXXXX, la 15 iunie 2020, aproximativ ora 17:45 min., conducând automobilul de model XXXXX, cu n/î XXXXX, pe bd. XXXXX din direcția str. XXXX spre str. XXXXX, mun. XXXXX, în preajma imobilului nr. XXXXX, nu a ținut permanent cont de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei și modalităților de conducere a vehiculului, prin ce a ignorat prevederile pct. 45 alin. (1) și (2) din Regulamentul Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 care stipulează că, conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului. Astfel că, apropiindu-se nemijlocit de trecerea pentru pietoni nedirijată, amplasată pe bd. Mircea cel Bătrîn, mun. Chișinău, nu a manifestat prudență și nu a permis finalizarea traversării carosabilului de către pietonul care s-a angajat în traversarea carosabilului, care parcursese mai mult de jumătate din distanța părții carosabile, prin ce a ignorat cerințele pct.11 lit. f) din Regulamentul Circulației Rutiere, care prevede că, conducătorul de vehicul este obligat la trecerile pentru pietoni cu circulația nedirijată, să cedeze trecerea pietonilor aflați în traversarea drumului pe partea carosabilului în direcția de mers a vehiculului, precum și a ignorat indicatoarele 5.50.1, 5.50.2, marcajul 1.14.1 (RCR) „Trecere pentru pietoni”, contrar prevederilor art. 22 alin.(4) din Legea nr.131 din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier în conformitate cu care, participanții la traficul rutier sânt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluenta și siguranța traficului, și să nu periclitizeze siguranța unor alți participanți la trafic și ca urmare, a comis tamponarea pietonului Panainte Elena, care se afla angajată în traversarea părții carosabilului de la dreapta spre stânga relativ deplasării automobilului, la trecerea pentru pietoni nedirijată.

În rezultatul acestui accident în traficul rutier, cet. Panainte Elena i-au fost

cauzate conform Raportului de expertiză judiciară nr. 202002D1262 din 20 iulie 2020, traumatism cranio-cerebral închis manifestat prin contuzie cerebrală hemoragică în regiunea temporală pe dreapta; hemotoame subcutanate la nivelul capului și feței, echimoză la nivelul feței; fractură deschisă în 1/3 distală a fibulei gambei stângi, cu deplasarea fragmentelor tip III Gustilio-Anderson, luxația articulației talo-crurală pe stânga latero-posterior, plagă contuză la nivelul gambei stângi, ce condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată și se califică ca vătămare corporală medie.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, *în drept*, acțiunile inculpatului au fost încadrate juridic în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, adică, *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății*.

2. Nefiind de acord cu sentința nominalizată, împotriva acesteia au declarat apel:

- *procurorul*, care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cheptine Vitalie XXXXX, să fie recunoscut culpabil în baza prevederilor art. 264 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale și prin aplicarea prevederilor art. 65¹ Cod penal, să fie privat de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an, iar corpul delict: automobilul de model XXXXX cu n/î XXXXX, de restituit proprietarului, după intrarea sentinței în vigoare.

În motivarea cererii de apel, acuzarea a invocat că, stabilirea unei pedepse principale fără aplicarea pedepsei complimentare și anume, privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an, este o sancțiune prea blândă, iar sentința urmează a fi casată din următoarele considerente.

Prima instanță a ajuns la concluzia aplicării unei sancțiuni fără privarea dreptului de a conduce mijloace de transport față de Cheptine Vitalie, reținând astfel, gradul prejudiciabil redus al faptei, prezența a doi copii minori în familia inculpatului și că automobilul este necesar pentru necesitățile personale, iar privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport ar putea deveni o piedică în întreținerea familiei sale.

Însă, instanța nu a luat în considerație faptul că, timp de 5 luni, inculpatul Cheptine Vitalie nu a restituit părții vătămate Panainte Elena prejudicial material și moral cauzat prin infracțiune. În acest sens, acuzarea a subliniat că pedeapsa este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât de inculpat, cât și de alte persoane;

- *avocatul Pseneac Parascovia în interesele părții vătămate Panainte Elena*, care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei, cu aplicarea unei pedepse complimentare – privarea inculpatului de dreptul special de conducere a mijloacelor de transport pe un termen de 1 an, precum și să fie dispusă încasarea din contul lui Cheptine Vitalie prejudiciul material în sumă de 18 822 lei și prejudiciul moral în mărime de 100 000 lei.

Pentru a argumenta apelul declarat, partea apărării a relatat că Elena Panainte a întâmpinat dificultăți majore în deplasare, imediat după externare, unde a suportat un șir de intervenții chirurgicale, fiind nevoită să apeleze la îngrijire străină pe parcursul a 2 luni 24x24 ore, achitând câte 250 lei pe zi, în total - suma de 11 250 lei (la materialele cauzei este anexată recipisa persoanei care acorda îngrijirea - Golovina Liuba).

Tot în această perioadă, a fost arendat veceu portativ, cărucior și suport pentru a putea să se deplaseze, toate acestea fiind evaluate la suma de 1 368 lei (contractele și dovada achitării au fost anexate la materialele cauzei).

A mai menționat apelanta că tratamentul medicamentos și intervențiile chirurgicale au costat-o pe partea vătămată 8 612,32 lei (toate prescripțiile medicale și bonurile de plata au fost anexate), iar pentru a fi efectuată intervenția curentă, aceasta a fost obligată să facă testul COVID-19 care a costat-o 800 lei. Elenei Panainte i-a fost cauzat un prejudiciu moral enorm, care s-a manifestat până în prezent prin suferințe fizice, care i-au fost cauzate prin limitarea liberei deplasări, ce au determinat neputința de a-și purta de grijă.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 iunie 2021, apelul declarat de procuror a fost respins ca nefondat, iar apelul declarat de către avocatul Pseneac Parascovia în interesele părții vătămate Panainte Elena a fost admis, cu casarea parțială a sentinței în latura civilă, în partea încasării prejudiciului moral, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

S-a încasat de la Cheptine Vitalie XXXXX în beneficiul părții vătămate Elena Panainte prejudiciul moral în mărime de 70 000 (saptezeci mii) lei.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

3.1. Pentru a pronunța decizia dată, instanța de apel a notat că prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual penale prevăzute la art. 364¹ Cod de procedură penală. Opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce a determinat concluzia că, instanța de apel nu este în drept să reține o altă situație de fapt, decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

De asemenea, instanța de apel a remarcat că prima instanță a ținut cont la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă inculpatului Cheptine Vitalie, de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, și anume că inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, i-a achitat părții vătămate suma de 28 500 lei, împrejurări care denotă legalitatea și corectitudinea individualizării pedepsei coroborate cu scopul legii penale.

În același timp, instanța a precizat că infracțiunea prevăzută la art. 264 alin. (1) Cod penal, se pedepsește cu amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 2 ani.

Acestea fiind reținute, a fost relevat că prima instanță just a stabilit pedeapsa principală, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, or, potrivit construcției dispoziției art. 264 alin. (1) Cod penal, legiuitorul a prevăzut că pedeapsa complementară se aplică numai în cazul aplicării pedepsei cu închisoare. Înafară de aceasta s-a reținut că prima instanță la aplicarea pedepsei a luat în considerație următoarele circumstanțe: gravitatea și pericolul social al infracțiunii comise de inculpat (care potrivit art. 16 alin. (3) Cod penal, este una mai puțin gravă); forma vinovăției inculpatului în raport cu urmările prejudiciabile comise prin fapta ilicită, manifestată prin imprudență; că inculpatul este angajat în câmpul muncii; lipsa antecedentelor penale; că inculpatul a recunoscut vinovăția, cauza fiind examinată în procedură simplificată și că a compensat prejudiciul cauzat părții vătămate Panainte Elena.

Mai mult, Cheptine Vitalie a declarat că își recunoaște vinovăția, îi pare rău de cele întâmplate, afirmând că este de acord cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă în privința sa, însă a solicitat să nu-i fie aplicată pedeapsa complementară, deoarece are nevoie de a se deplasa la serviciu din orașul Strășeni în municipiul Chișinău. Astfel că, instanța a reținut că, privarea în cazul dat a acestuia de dreptul special de a conduce mijloace de transport nu va constitui un remediu necesar și eficient în vederea atingerii scopului pedepsei penale, ba dimpotrivă, ar putea deveni o piedică serioasă la întreținerea membrilor familiei sale, cât și la repararea integrală a prejudiciului cauzat prin infracțiune părții vătămate.

Cu referire la cererea de apel declarată de avocatul Pseneac Parascovia în interesele părții vătămate Panainte Elena, privind acțiunea civilă, instanța a reiterat că aceasta este parțial întemeiată și urmează a fi admisă, cu încasarea din contul lui Cheptine Vitalie, în beneficiul părții vătămate Panainte Elena, prejudiciul moral în sumă de 70 000 lei, în rest, acțiunea civilă a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Astfel, prin acțiunea civilă și cererea de apel, partea vătămată Panainte Elena a solicitat încasarea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei de la inculpatul Cheptine Vitalie, însă instanța de apel a considerat această pretenție parțial întemeiată, or, suma de 100 000 lei, este una exagerată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana inculpatului, cât și de comportamentul acestuia după comiterea infracțiunii, care a recunoscut vinovăția, solicitând examinarea cauzei în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală și că acesta din urmă a recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către *avocatul Cojocari Constantin în numele inculpatului Cheptine Vitalie*, care invocând temeii pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casare acesteia, cu menținerea sentinței. În motivarea recursului, apărătorul afirmă că, instanța de apel, majorând suma prejudiciului moral, care urmează a fi încasat de la inculpatul Cheptene Vitalie nu a respectat principiile Convenției Europene pentru Drepturile și Libertăților Fundamentale ale Omului.

Prin urmare, în viziunea recurentului, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că, Cheptine Vitalie benevol a restituit părții vătămate suma de 21 500 lei, iar după comiterea accidentului, până a fi trimisă cauza în instanța de judecată, a transmis cash 7 000 lei părții vătămate, adică în total 28 500 lei.

Totodată, menționează că, dispunând încasarea din contul lui Cheptine Vitalie suma de 70 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, instanța nu a luat în considerare că obligația impusă este una foarte împovărătoare, excesivă și practic imposibilă de a fi executată, or, venitul lunar al inculpatului este de 4 700 lei, are doi copii minori la întreținere, iar banii pe care i-a transferat părții vătămate au fost obținuți prin credite.

4.1. Pe marginea recursurilor declarate a depus referință procurorul de nivelul Curții Supreme de Justiție, care a solicitat inadmisibilitatea acestuia, pe motiv că decizia instanței de apel este legală și pe deplin motivată.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod

de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului ordinar declarat rezultă că recurentul invocă ca temei de drept pct. 6) și 10) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora *hotărârea instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Așadar, recurentul critică hotărârea contestată, considerând că instanța de apel neîntemeiat a dispus majorarea cuantumului prejudiciului moral, care urmează a fi încasat din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate.

Însă, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul penal reține că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la admiterea apelului declarat de către apărătorul părții vătămate, prin admiterea parțială a acțiunii civile, în partea încasării prejudiciului moral cauzat prin infracțiune.

În corespundere cu prescripțiile legale prevăzute la art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, la evaluarea despăgubirilor morale, instanța de judecată ia în considerare următoarele: suferințele fizice ale victimei; prejudiciul agrement sau estetic; pierderea speranței în viață; pierderea onoarei prin defăimare; suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc. Prevederea precitată comportă conotații orientative, care ar ajuta la îngustarea numărului de metode de determinare a valorii reale a prejudiciului, însă nu delimitează în mod exhaustiv marja de apreciere a instanței de judecată asupra cuantumului daunei morale.

La acest capitol, instanța de recurs ține să sublinieze că, soluția primei instanțe privind evaluarea daunelor morale cauzate părții vătămate Panainte Elena, în sumă de 20 000 lei, a fost considerată de către instanța de apel ca fiind una inechitabilă, evaluată în raport cu consecințele care au survenit în urma săvârșirii infracțiunii, gravitatea acestora și impactul produs asupra părții vătămate.

Astfel, instanța de recurs consideră ca fiind raționale concluziile instanței de apel cu referire la încasarea unui prejudiciu moral în mărime de 70 000 lei, având în vedere perioada îndelungată în care partea vătămată se afla în stare de neputință, dar și faptul că avocatul Pseneac Parascovia în interesele părții vătămate Panainte Elena, în acțiunea civilă înaintată a solicitat încasarea din contul inculpatului Cheptine Vitalie a prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral. Admiterea parțială a pretențiilor de ordin moral a fost justificată anume prin

circumstanțele ce vizează persoana inculpatului, comportamentul acestuia după comiterea infracțiunii, care a recunoscut vinovăția, solicitând examinarea cauzei în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală și că acesta din urmă a recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate.

Așadar, alegațiile recurentului precum că la stabilirea cuantumului prejudiciului moral instanța de apel nu a ținut cont de împrejurările enunțate mai sus, sânt evident nefondate. Referitor la situația materială a inculpatului, instanța de recurs precizează că la materialele cauzei nu se atestă vreun act confirmator, care ar dovedi venitul lunar al lui Cheptine Vitalie.

Lecturând textul deciziei instanței de apel, se observă că aceasta este argumentată sub aspectele admiterii apelului apărătorului părții vătămate, situație care se regăsește în prevederile art. 417 Cod de procedură penală, iar pentru aceste motive, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cojocari Constantin în numele inculpatului Cheptine Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 iunie 2021, în cauza penală în privința lui *Cheptine Vitalie XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **22 decembrie 2021**.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan